

Stopp för olja i avloppsvattnet

Riktlinjer för oljeavskiljare
i Varbergs och Falkenbergs
kommuner

Den här informationen riktar sig till verksamhetsutövare, projektörer, konsulter och fastighetsägare och gäller alla verksamheter som verkar inom det område som Vivab ansvarar för.

Varför behövs en oljeavskiljare?

Utsläpp av oljeprodukter kan skada vårt vatten på olika sätt. Orenat eller dåligt renat spillvatten¹ samt dagvatten² från tätorter och industrier är en stor källa till direktutsläpp av oljeföroreningar i vattendrag, sjöar och hav. Oljeläckage till stora sjöar via dagvattnet kan riskera att förorena i dricksvattentäkter. I vårt spillvattennät kan olja ge upphov till störningar och försämrade rening av vattnet.

Bild: Åke Stenqvist

Vem behöver oljeavskiljare?

Vivab är inte skyldig att ta emot spillvatten som avviker från hushållspillvatten. Det är fastighetsägarens ansvar att vattnet som leds till spill- och dagvattnet uppfyller gällande bestämmelser. Verksamheter där det finns risk för utsläpp eller spill av olja ska använda oljeavskiljare. Även annan typ av efterföljande rening krävas vid behov.

Utsläpp till ledningsnätet

Spillvatten

Utgående vatten till **spillvattennätet från oljeavskiljare** får maximalt innehålla 50 mg olja per liter, mätt som oljeindex (varningsvärde) enligt Information om ABVA³. Varningsvärden finns även för till exempel metaller. Om en slam- och oljeavskiljare inte klarar att rena vattnet tillräckligt med avseende på olja eller metaller, kan anordningen behöva kompletteras med ytterligare reningssteg som till exempel fällning, sedimentering, biologiskt reningssteg etc. För fordonstvättar finns särskilda utsläppskrav, läs mer i broschyren "Anvisningar för fordonsrelaterade verksamheter" anslutna till spillvattennätet.

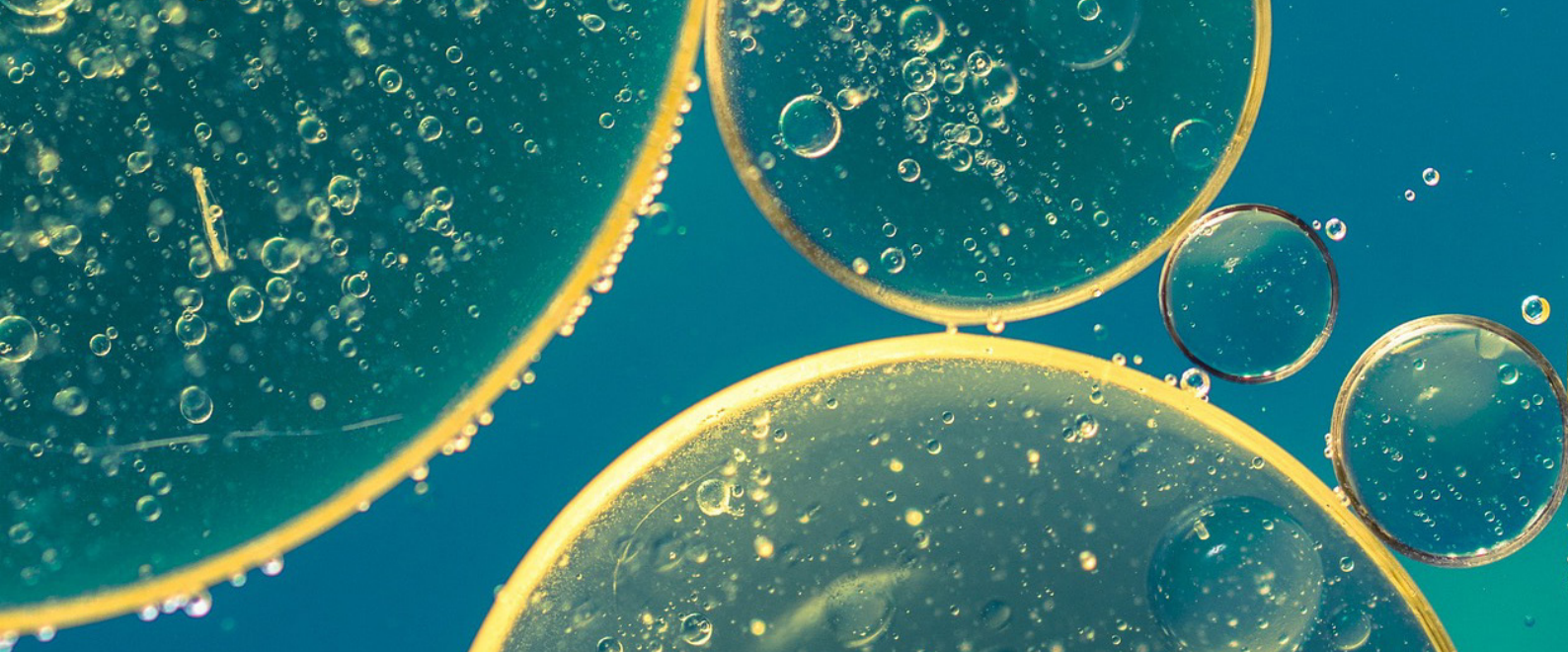
Dagvatten

Utgående vatten till dagvattnet från oljeavskiljare får maximalt innehålla 1 mg olja per liter mätt som oljeindex (målsättningsvärden) enligt "Dagvattenanvisningar för Falkenbergs och Varbergs kommuner". Det finns även målsättningsvärden för t.ex metaller. Ytterligare reningssteg kan behövas om inte målsättningsvärdena klaras i anläggningens förbindelse- eller utsläppspunkt.

1) I detta dokument förorenat vatten från verksamheter.

2) Med dagvatten menas tillfälliga flöden av regn, snö och hagel som rinner av från till exempel vägar, parkeringsplatser och tak.

3) För dagvatten gäller särskilda riktlinjer som beskriver hur dagvattnet ska omhändertas och renas. Vill du veta mer om hantering av dagvatten och dess riktvärden besök www.vivab.info/dagvatten (Dagvattenanvisningar för Falkenbergs och Varbergs kommuner) eller kontakta Vivabs kundservice.

Anmälan om oljeavskiljare

En VA-anmälan ska göras till Vivab vid ändringar och vid nyinstallationer av oljeavskiljare. Till anmälan ska produktblad och underlag för dimensionering bifogas tillsammans med ritningar som visar var oljeavskiljaren ska installeras. Anmälan görs via blankett på Vivabs hemsida eller via Vivabs kundservice.

Installation av oljeavskiljare eller en väsentlig ändring av vatten och spillvatten inom tomtgräns kräver även en anmälan till byggnadskontoret.

När oljeavskiljaren installerats ska en installationsbesiktning utföras och besiktningsprotokollet sparas för att kunna visas upp för tillsynsmyndigheten.

Standard och dimensionering

Vid val av oljeavskiljare ska Svensk Standard SS-EN 858-1 och 858-2 följas vad gäller konstruktion och dimensionering. Oljeavskiljaren ska även vara CE-märkt och bestå av:

- slamdel
- avskiljardel
- provtagningsmöjlighet/provtagningsbrunn
- övervakningslarm
- avstängningsventil
- betäckning märkt med "avskiljare"

För att en oljeavskiljare ska kunna fungera på bästa sätt är det viktigt att den är rätt dimensionerad. Kontakta en leverantör, VA- eller VVS-konsult eller rör- installatör för att ta fram dimensioneringsunderlag för oljeavskiljaren och för att välja rätt storlek, typ och lämplig placering. Dimensionering bör göras utifrån regnintensiteten för ett så kallat 10-årsregn, som i genomsnitt återkommer vart tionde år, med varaktigheten tio minuter.

Behandling genom så kallad bypass är endast godkänt för anslutning till dagvattennätet och inte för tvätt- eller spillvatten. Bypass innebär att det första mest förorenade vattnet leds genom oljeavskiljaren medan överskottet leds förbi. Detta förhindrar överbelastning. Avskiljaren dimensioneras i dessa fall normalt för tio procent av maximalt flöde. Högre krav eller totalförbud för bypassavskiljning kan ställas i särskilda fall (t ex inom eller i närheten till vattentäcker eller vid känsliga recipienter).

Två klasser av oljeavskiljare

Klass I

En oljeavskiljare av klass 1 har förutom en oljeavskiljardel och en slamavskiljardel även ett koalescensfilter. En klass 1 avskiljare är utrustad med automatisk avstängningsventil och dämningsslarm i de fall detta behövs. Oljeavskiljaranläggningen är testad för att klara 5 mg/l i teorin. I praktiken kan dessvärre avskiljningsförmågan variera beroende på vattnets föroreningsgrad tillsammans med avskiljarens kapacitet.

Klass II

En normalgravimetrisk oljeavskiljaranläggning av klass II innefattar en oljeavskiljardel och en slamavskiljardel men saknar koalescensfilter. Oljeavskiljaranläggningen är testad för att klara 100 mg/l olja. En oljeavskiljare av klass II ses inte som bästa möjliga teknik och klarar inte Vivabs utsläppskrav.

Tänk på att

- Vid användning av avfettnings- eller rengöringsmedel kan stabila emulsioner bildas vilket gör att oljan inte separeras i oljeavskiljaren.
- Skurvattnet från rengöring av verkstadsgolv samlas upp och renas innan det leds till spillvattnet, alternativt tas omhand.
- Så kallad detaljtvätt eller smådelstvätt får inte vara ansluten till oljeavskiljare. Tvättvattnet ska istället samlas upp i en separat tank och skickas som farligt avfall. Detsamma gäller tvättvatten från golvtvättmaskiner.
- Spillolja är farligt avfall och ska samlas upp separat, det får inte hällas i spillvattennätet även om det finns en oljeavskiljare.

Skötsel av oljeavskiljare

Verksamhetsutövaren ansvarar för egenkontroll av sin verksamhet för att inte orsaka skada på människa eller miljö. Underhåll av oljeavskiljaren ska utföras av utbildad personal och i enlighet med tillverkarens instruktioner. Ovanstående kontroller och underhåll ska genomföras minst var sjätte månad för att kunna säkerställa oljeavskiljarens funktion. Verksamhetsutövaren skall kunna uppvisa drift-/skötseljournal.

Egenkontroll varje månad	Egenkontroll var sjätte månad	Femårskontroll
<ul style="list-style-type: none">• Mätning av tjocklek av olja.• Slamlagrets tjocklek.• Kontroll av automatiskt avstängning och larm.• Okulär kontroll.• Driftjournal skall föras.	<p>Föregående punkter samt:</p> <ul style="list-style-type: none">• Rengöring och kontroll av koalesator samt den automatiska avstängningen.• Tömning och rengöring av avskiljaren.• Rengöring av provtagningsbrunnen.• Kontroll av oljeavskiljarens funktion. Om vattennivån framför och bakom avskiljarens koalescensfilter uppvisar skillnader är detta ett tecken på att filtret är igensatt.	<p>Föregående punkter samt besiktning med avseende på:</p> <ul style="list-style-type: none">• Systemets täthet.• Hållfasthetsmässigt skick.• Inre beläggningar.• Elektriska installationer.• Dokumentation och kontrolldimensionering.

Tänk på att

- Spara dokumentation kopplat till rengöring och underhåll för eventuell kontroll av myndighet.
- Spara tömningskvitton för att visa vid femårsbesiktningen.

Tömning

Tömning av oljeavskiljaren, dvs borttagning av lätt mineralolja och slam, ska göras när hälften av slamvolymen eller när 80 % av förvaringskapaciteten uppnåtts. Oljeavskiljaren bör tömmas minst en gång per år eller så ofta som krävs enligt tillverkarens anvisningar. Innan avskiljaren tas i drift efter tömning ska slam- avskiljaren och oljeavskiljaren fyllas på med färskvatten.

Larm

Avskiljaren ska ha ett oljenivåalarm som talar om när oljemängden är så stor att avskiljaren behöver tömmas. Larmet ska monteras på synlig plats och ge ifrån sig både ljus- och ljudsignal. Dessutom ska dämningsslarm finnas så att man får ett larm när vattennivån i brunnen stiger.

Provtagning

Verksamhetsutövaren eller fastighetsägaren ska på begäran kunna redovisa spillvattnets kvalitet genom provtagning. Vivab och miljöförvaltningen ställer krav på provtagning och analys av spillvatten. Det är viktigt att provtagning sker flödesproportionellt alternativt tidstyrt med hjälp av en certifierad provtagare. Analyser ska utföras via ett ackrediterat laboratorium.

När oljeavskiljare tas ur bruk

När en verksamhet upphör ska oljeavskiljaren tas om hand. Oavsett om oljeavskiljaren ska ligga kvar i marken eller tas upp så ska en täthetskontroll göras. Anledningen är att en oljeavskiljare som inte är tät kan ha läckt förorenat vatten till den omgivande marken. Vanliga orsaker till läckagen är marksättningar eller att packningar i och runt avskiljaren vittrat sönder. Eventuellt läckage är svårt att upptäcka och uppdagas först när en täthetskontroll genomförs. I de fall en förorening identifieras kan det bli aktuellt med vidare undersökning eller sanering av marken på platsen.

Ska avskiljaren ligga kvar i marken men inte användas ska den sluttömmas, saneras och pluggas. Även eventuella brunnar ska pluggas så att ingen vätska kan nå oljeavskiljaren eller ledningarna till denna. Intyg på att detta är gjort ska sedan skickas till Vivab och miljöförvaltningen de registrerar då oljeavskiljaren som avslutad.

Ska avskiljaren tas upp ska den sluttömmas, rengöras/saneras och köras till en anläggning som kan ta emot den. Entreprenören som utför tömning och rengöring lämnar intyg på vad som gjorts.

Skydd av vattentäkter

Om din verksamhet ligger inom ett vattenskyddsområde för vattentäkt tillkommer särskilda restriktioner för skyddsområdet. Läs mer på Vivabs webbplats.

Regler, krav och gränsvärden baseras på allmänna bestämmelser för användande av Falkenbergs och Varbergs kommuners allmänna vatten- och avloppsanläggning (ABVA), som är ett regel- verk för vatten och avlopp som antagits av kommunfullmäktige i respektive kommun. Även annan lagstiftning som Miljöbalken och Plan- och bygglagen reglerar vissa åtgärder.

Kontakt

Kundservice Vivab
tel: 0757 - 27 40 00
e-post: vivab@vivab.se

Varbergs kommun
Varberg direkt
tel: 0340 - 880 00
e-post: varbergdirekt@varberg.se

Falkenbergs kommun
Kontaktcenter: bygga, gata, miljö
tel: 0346 - 88 60 00
e-post: kommun@falkenberg.se

